

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sivistystoimialan toiminnot ovat pitkälti lakisääteisiä, joten lainsäädäntö asettaa omat vaatimuksensa toiminnan ja sen valvonnan järjestämisessä. Erilaiset kaupungin päättämät säännöt ohjaavat toimintoja ja niissä noudatettavia menettelytapoja. Hallintosäännössä määritellään toimielinten, muun muassa sivistyslautakunnan ja vapaa-ajan lautakunnan, vastuut, päätäntävalta sekä asioiden käsittely toimielimissä. Lisäksi hallintosäännössä määritellään vastuut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä. Sivistystoimialan toimintasäännössä on määritelty viranhaltijoiden päätöksenteon toimivalta. Toimintasääntöä päivitetään tarpeen mukaan. Vastuu säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisesta ja niistä tiedottamisesta henkilökunnalle on toimialan yksiköiden ja perusyksiköiden johtavilla viranhaltijoilla ja esihenkilöillä. Asioista tiedottamisella on myös tärkeä osuus toiminnan ohjauksessa ja sisäisen valvonnan toteutumisessa. Taloushallintoa ohjaavat omat ohjeistuksensa, joita noudatetaan, muun muassa hankintaohjeet sekä talousarvioon ja sen täytäntöönpanoon sekä talouden ja toiminnan raportointiin liittyvät ohjeet. Talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti lautakunnalle, kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle. Laajemmat toiminnan ja talouden raportoinnit toteutetaan kolmannesvuosittain. Kirjaus- ja kokousaikataulujen vuoksi lautakuntatason raportointiin saattaa tulla toisinaan viiveitä.

Sivistystoimialan vakuutukset ovat ajan tasalla ja vakuuttamistarpeita käydään säännöllisesti läpi. Kaupungin tasolla vakuutusohjeistusta ja –neuvontatilaisuuksia järjestetään säännöllisesti. Sivistystoimialalla on nimetty omat vakuutusasioiden yhteyshenkilöt. Toiminnan ja omaisuuden turvaamiseksi on varauduttu riittävillä vakuutuksilla. Lisäksi ertain omaisuus on vakuutettu kaupungin vahinkorahastossa.

Sivistystoimialalla toiminnan riskien arviointi on jalkautettu perusyksikkötasolle ja riskien hallinta on esihenkilöiden vastuulla. Jokaisessa yksikössä tehdään myös työturvallisuuteen liittyvien riskien toteutumisen sekä arvioinnin seurantaa ja raportointia. Lähitulevaisuuden tavoitteena on, että kaikki perusyksiköt laajentavat pelastussuunnitelmansa kattamaan myös turvallisuuden.

Sivistystoimialan riskienhallinnan ja varautumisen työryhmä (entinen riskiryhmä) vastaa toimialan riskikartoituksesta, valmiussuunnitelmasta sekä häiriötilanteiden toimintakorteista. Työryhmän tehtävänä on Porin kaupungin riskienhallinnan pääperiaatteiden mukaisesti tunnistaa toimialaan kohdistuvat uhkat riskeiksi ja arvioida nämä riskit säännöllisesti työryhmän hallinnoimassa toimialan riskirekisterissä. Työryhmän tehtävänä on myös toimialan valmiussuunnitelman laatiminen sekä toimialan häiriötilanteiden toimintakorttien hallinnointi, mukaan lukien työryhmän itse laatimat toimintakortit. Toimialan riskienhallinnan ja varautumisen työryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden 2025 aikana. Työryhmän ja toimialan johtoryhmän yhteisessä kokouksessa 2.12.2025 päätettiin, että työryhmä toimii jatkossa marraskuussa 2025 kaupungin turvallisuuspäällikön laatiman ja toimialoille tiedoksi antaman *Pori riskienhallinnan periaatteet* -asiakirjan mukaisesti. Kevään 2026 aikana työryhmä kartoittaa ja arvioi toimialan riskit uuteen riskirekisteriin sekä laatii toimialan valmiussuunnitelman.

Häiriötilanteiden toimintakorttien käsittelyn työryhmä aloittaa syksyllä 2026. Riskien kartoituksen ja arvioinnin osalta myös toimialan yksiköt ottavat vuoden 2026 aikana käyttöön uuden riskirekisterin.

Henkilöstön työssä jaksamiseen ja jatkamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota painottamalla varhaisen tuen keskustelujen merkitystä esihenkilötyössä. Esihenkilöitä on ohjeistettu ja kannustettu keskustelujen käymiseen matalalla kynnyksellä eri tilanteissa. Henkilöstön terveellisten ja turvallisten työolojen turvaamiseksi ja työn sujumisen edistämiseksi huomiota on kiinnitetty työolojen arviointien säännölliseen ja laadukkaaseen toteuttamiseen. Sivistystoimialan johtoryhmä saa HR-yksiköstä ja Työterveyshuollosta säännöllisesti tietoa henkilöstön terveys- ja poissaolotilanteista.

Merkittävänä riskinä sivistystoimialalla on ammattitaitoisen ja pätevän henkilöstön saannin turvaaminen. Avoinna oleviin työpaikkoihin liittyen on toteutettu aktiivista rekrytointikampanjointia yhteistyössä HR-yksikön sekä viestintä- ja brändiyksikön kanssa muun muassa sosiaalisessa mediassa. Joidenkin rekrytointien yhteydessä on käytetty rekrytointilisää. Palkkausjärjestelmiä on kehitetty. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti.

Tapaturmiin on varauduttu muun muassa kone- ja laiteturvallisuutta parantamalla, liukuesteiden ja henkilösuojaimeiden hankinnalla sekä kiinteistönhoidon yhteistyötä kehittämällä. Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien lukumääristä kehitystä seurataan kuten myös niiden vaikutusta sairauspoissaoloihin.

Organisaatioturvallisuuteen liittyen perusyksikköjen, kuten koulujen ja päiväkotien, pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat tarkistetaan ja päivitetään säännöllisesti. Esihenkilöille järjestetään säännöllisesti turvallisuuteen liittyvää koulutusta. Kriisitilanteisiin on varauduttu kouluttamalla esihenkilöitä muun muassa kriisiviestintään. Sivistystoimiala on mukana vuosittain järjestettävissä evakuintiharjoituksissa, joissa tunnistetaan muun muassa pelastautumiseen liittyviä haasteita.

Esa Kohtamäki, toimialajohtaja